

Lekce 3

Osoba, která pomáhá

Město, ve kterém žiji, je centrem automobilového průmyslu, a tak jsem po ukončení střední školy odešel pracovat do automobilového závodu. Byla mi přidělena práce, která spočívala v přemisťování automobilových karosérií z jednoho montážního pásu na druhý. Na tuto práci bylo potřeba dvou lidí, ale předák prohlásil, že kvůli ušetření nákladů to budu muset dělat sám.

Avšak pro jednoho člověka bylo téměř nemožné přemístit některý z velkých sedanů, a tak jsem se rozhodl, že si najdu jinou práci. Rozhodl jsem se, že příští den bude zároveň i posledním na tomto pracovišti; ale následujícího dne přišel předák s velkým, silným mužem a řekl: „Seznam se se svým novým pomocníkem.“ Všechny mé problémy rázem zmizely.

Když se přiblížil konec Ježíšovy pozemské služby, hrstka váhavých učedníků stála před nemožným úkolem - pokračovat v jeho díle, nyní již bez jeho pomoci. Zdálo se, že v okamžiku, kdy byl ukřižován, zemřely také všechny jejich naděje. Všichni propadli zoufalství a vrátili se ke svým sítím. Po svém zmrtvýchvstání se Ježíš znovu zjevil svým učedníkům a opakoval svůj slib, že jim pošle jiného pomocníka.

Když pak nastal den, ve kterém Duch svatý skutečně přišel a stal se jejich pomocníkem, všechno zklamání zmizelo! On byl vším, co potřebovali, aby naplnili pověření, které dostali od Krista.

Viděli jsme již, že Duch svatý je dokonalá a Boží osoba. V této lekci budeme dále studovat, jak nám pomáhá a jak působí při usvědčování z hříchu, při znovuzrození, vyučování, a jako rádce. Potřebuješ, aby ti více pomáhal v některé z těchto oblastí? Otevři během studia své srdce a dovol Duchu svatému, aby se stal tvým osobním pomocníkem.

osnova lekce

Usvědčuje
Působí znovuzrození
Vyučuje
Radí

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- na základě J 16,7-11 vysvětlit, co rozumíme pod pojmem *usvědčující* působení Ducha svatého .
- diskutovat na téma působení Ducha svatého při *znovuzrození*.
- popsat různé aspekty *vyučování* a *poradenské* služby Ducha svatého.
- brát užitek z *pomoci*, kterou poskytuje Duch svatý.

studijní činnost.

1. Prostuduj si lekci způsobem, který je popsán v lekci 1. Přečti si obsah lekce, vyhledej všechna místa Písma, která jsou v ní uvedena a zodpověz studijní otázky.
2. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si pak zkontroluj.
3. Prohlédni si znovu lekci 1-3 a pak zodpověz na otázky uvedené ve studijní zprávě 1.

rozvinutí lekce

USVĚDČUJE

Úkol 1. *Seznam se s pravdivými tvrzeními o službě Ducha svatého při usvědčování světa ze hříchu, spravedlnosti a soudu.*

První věc, kterou Duch svatý působí v životě člověka, vysvětlil Ježíš, když řekl svým učedníkům, že jim pošle pomocníka. Zde jsou jeho slova:

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám. On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud; Hřích v tom, že ve mne nevěří; spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a již mne nespasíte; soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen (J 16,7-11).

Svět si stanovil svá vlastní měřítka *hříchu* a *spravedlnosti* a rád by rovněž ignoroval Boží varování ohledně *soudu*. Jedině pro svou velikou lásku poslal Bůh Ducha svatého, aby usvědčoval hříšníky, že nejdou správnou cestou. Duch svatý působí v srdci nevěřícího, aby jej přesvědčil, že se má obrátit k Pánu; věřícího pak používá k tomu, aby svědčil nevěřícím o Ježíši a žil před nimi svatým životem. Můžeme tedy říci, že skrze *věřícího* Bůh dokáže světu, že se mylí v otázce hříchu, spravedlnosti a soudu. Duch svatý je naším pomocníkem v přivádění lidí ze světa ke Kristu.

Ze hříchu

Když jsem jednou během své evangelizační služby vyzval přítomné, aby přijali Ježíše, bylo mezi těmi, kdo vyšli dopředu, také asi osmileté děvčátko. Klekla si u oltáře s tváří zmáčenou slzami a volala: „Ó, Bože, já jsem tak strašně hříšná!“

Pochyboval jsem o tom, že spáchala některý z hříchů, které tento svět označuje jako „strašné,“ ale Duch svatý jí prostě zjevil nádheru Ježíše a ona vyjádřila tímto voláním svou potřebu spasení. Svět si jen zřídka uvědomuje, že nevíra v Boha a lhostejnost k nadpřirozenému daru, který nám dal - k jeho Synu - je hříchem, a přeci je tomu tak. Je to jeden z největších hříchů. Byl to Duch svatý, který zjevil malé holčičce její hříšný stav. Pouze Duch svatý dokáže přivést člověka k tomu, že se postaví tváří v tvář svému skutečnému stavu a že si uvědomí, že odmítl Ježíše Krista jako Spasitele. Pouze Duch svatý dokáže přesvědčit hříšníka o tom, že potřebuje v pokání přijít ke Kristu a tam nalézt odpuštění svých hříchů. Často k tomuto usvědčování dochází, když hříšníci poslouchají kázání evangelia zvěstovaného v moci (Sk 2,14-41). Při jiných příležitostech je hříšník usvědčen například tím, že slyší svědectví pod pomazáním Ducha svatého od věřícího, který již přijal Ježíše jako svého Spasitele.

1 Duch svatý usvědčuje svět ze hříchu tím, že

a) poskytuje nevěřícímu vedení v duchovních záležitostech.

- b) staví Ježíše jako příklad života, který se líbí Bohu (jaký Bůh vyžaduje).
c) způsobil, že hříšníci si uvědomí svojí nehodnost přijmout Boží milosrdenství.

Ze spravedlnosti

Ježíš řekl, že Duch svatý bude usvědčovat (anebo usvědčí) svět ze spravedlnosti, protože on, Ježíš, jde k Otci.

Ježíšův návrat k Otci byl důkazem, že všechno, co o sobě řekl, byla pravda. Kdyby nebyl spravedlivý, nebyl by zemřel za naše hříchy, ale za své vlastní. Byl by musel zůstat v hrobě a jeho tělo by se rozložilo, jako u ostatních hříšných lidí. Ale on *byl* spravedlivý a zaplatil cenu za naše hříchy. Vstal z mrtvých a vrátil se k Otci! Proto mohl Petr v den Letnic oznámit svým současníkům tuto pravdu tak mocně a přesvědčivě (Sk 2,14-41).

Apoštol Pavel nám v Ř 1,4 říká, že Ježíš „byl Duchem svatým ve svém zmrtvýchvstání uveden do moci Božího Syna.“ Je to Duch svatosti, který dosvědčuje spravedlnost Ježíše Krista. Přináší slávu Kristu tím, že oznamuje skutky Krista celému světu (J 16,14).

**DUCH SVATÝ
USVĚDČUJE**

- **ZE HŘÍCHU**
- **ZE SPRAVEDLNOSTI**
- **ZE SOUDU**

2 Které dvě z následujících odpovědí jsou podle záznamu ve Skutcích důkazem spravedlnosti Kristovy?

- a) Jeho učení
- b) Jeho smrt na kříži
- c) Jeho vzkříšení z mrtvých
- d) Jeho návrat k Otci
- e) Jeho služba mezi lidmi

Ze soudu

Příkladem naprosto přesvědčujícím o nevyhnutelnosti soudu je soud nad Satanem. Jeho úplná porážka v boji s Ježíšem a Kristovo vítězství nad peklem

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

a hrobem by měly být pro nás postačujícím důkazem, že poslední soud skutečně nastane.

Pokud kázání o soudu neponese sebou zároveň lásku a účast Ducha svatého, pokud nebude zdůrazňováno vítězství Kristovo, následek bude pouze ten, že se lidé odvrátí od Boha. Ježíš byl zarmoucen, když varoval Jeruzalém před přicházejícím soudem, a nikdy neprojevoval uspokojení nad tím, že ti, kdo jej odmítnou, budou potrestáni (Mt 23,37-38).

V knize Skutků vidíme mnoho příkladů, jak Duch svatý používal apoštoly, aby usvědčil lidi ze hříchu, spravedlnosti a soudu. V den Letnic byla Petrovi během jeho kázání dána prorocká řeč (Horton, 1976, str. 127). Všimněme si, co se událo:

1. Lidé byli usvědčeni ze hříchu, neboť si uvědomili, co se stalo s Kristem kvůli jejich nevěře (Sk 2,22-23).
2. Lidé byli usvědčeni ze spravedlnosti, když si uvědomili, že Bůh nedovolil, aby jeho Svatý viděl porušení, ale jej vzkřísil z mrtvých a posadil po své pravici (Sk 2,27.30-33.36).
3. Lidé byli usvědčeni ze soudu: „A ještě mnoha jinými slovy je Petr zapřísahal a napomínal: „Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!“ (Sk 2,40).
4. Následkem toho všeho si lidé nejprve začali zoufat. Pak činili pokání a přijali Petrovu zvěst. K věřícím se přidalo toho dne na tři tisíce lidí.

Další příklady můžeme najít ve Sk 3,14-21; 4,10-12; 10,39-42 a 13,27-41.

Duch svatý je i dnes, když přinášíme zvěst o spasení tomuto světu, naším pomocníkem. Bude nás používat k tomu, abychom přesvědčovali lidi o hříchu, spravedlnosti a o soudu.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

3 Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením o službě Ducha svatého při usvědčování světa ze hříchu, spravedlnosti a soudu.

a Hříchem, který přinese věčné odsouzení, je hřích nevíry.

b Soud, o kterém nás Duch svatý přesvědčuje, je soud nad hříšnými lidmi.

c Kristovo zmrtvýchvstání je důkazem jeho spravedlnosti.

d Služba, kterou Duch svatý koná tomuto světu, se děje především skrze věřící, skrze jejich svědectví a život.

e Ježíš zdůrazňoval soud jako něco, co si hříšníci plně zaslужují.

PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

Úkol 2. *Vyjmenuj tři věci, které pro nás dělá Duch svatý při našem znovuzrození.*

V následující lekci budeme podrobně probírat působení Ducha svatého při *znovuzrození*. Toto téma je zařazeno právě do této lekce, abychom poukázali na postup, kterým se ubírá služba Ducha svatého, našeho přítele a pomocníka - totiž od služby usvědčování ze hříchu, spravedlnosti a soudu ke službě společníka, učitele a vůdce. Předtím, než můžeme v našem každodenním životě okoušet pomoc utěšitele, musíme prožít znovuzrození.

Pod pojmem *znovuzrození* rozumíme „opětovné narození“. Dochází k němu, když se odvracíme od svých hříchů a přijímáme Ježíše Krista jako svého Spasitele a Pána. A je to právě Duch svatý, který „zastupuje“ Otce a Syna a dává duchovní život kajícímu hříšníkovi (J 3,3-8; 6,63; Tt 3,4-5).

Od okamžiku znovuzrození Duch svatý *v nás přebývá* ; to znamená, že zůstává v nás a je vždy přítomen, aby nám pomohl (J 14,16-17).

4 Přečti si Ř 8,9; 1K 3,16; 6,19, a pravdu, kterou obsahují tyto verše, vyjádři jako dokončení této věty:

V okamžiku, kdy přijmeme Ježíše Krista jako svého Spasitele, Duch svatý

.....

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

Po tom, co nám Duch svatý přinesl duchovní život, vytváří si v každém věřícím člověku svůj příbytek. Když v nás přebývá, je Boží pečetí anebo zárukou - zástavou a zálohou (závdavkem) našeho budoucího duchovního dědictví:

V něm byla i vám, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium o svém spasení, a uvěřili mu, vtisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého jako závdavek našeho dědictví na vykoupení těch, které si Bůh vydobyl k chvále své slávy (Ef 1,13-14).

5 Na základě J 14,1-3; Ef 1,12-13 a 2K 1,22 je Duch svatý označován jako náš závdavek, protože

.....

.....

Pečeť Ducha svatého představuje jistotu, kterou v něm máme, když ovládá náš život. Tato pečeť také svědčí o našem synovství, což znamená, že máme podíl na dědictví našeho nebeského Otce (Ř 8,15-17; Ga 4,6).

Duch svatý je tedy iniciátorem našeho duchovního života skrze zkušenost znovuzrození. Jelikož v nás přebývá, může kontrolovat běh našeho života. Jeho přítomnost v nás působí důvěru. Duch svatý nám činí naše synovství skutečností, a to tak, 1) že svědčí o jeho realitě (Ř 8,16), 2) že v nás vzbuzuje naději, když hledíme na budoucí výsady, které nám toto synovství zaručuje, 3) že se za nás přimlouvá a modlí, takže i my se pak můžeme modlit podle Boží vůle (Ř 8,26-27), 4) že nám připomíná, že Jeho působení v našem životě je zárukou nebo pečetí Boží přítomnosti, a díky ní si můžeme stále udržovat správný duchovní život.

6 Vyjmenuj tři věci, o kterých jsme se zmiňovali v této lekci a které Duch svatý pro nás činí v okamžiku znovuzrození.

.....

UČÍ

Úkol 3. *Vysvětli, co měl Ježíš na mysli, když řekl, že Duch svatý nás „naučí všemu“.*

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Jedním z nejvýznamnějších způsobů, jak Duch svatý pomáhá věřícím, je zprostředkování pravdy. Proto Ježíš nazývá ve stejné větě Ducha svatého utěšitelem i *Duchem pravdy* (J 14,16-17). Vyučování a utěšování ve službě Ducha svatého spolu velice úzce souvisí. Nyní budeme mluvit o třech aspektech vyučovací služby Ducha svatého. Pamatuj na to, že tato služba se týká *věřících*.

Rádce

Stejně, jako přišel Ježíš, aby zjevil charakter a vůli Otce, přišel i Duch svatý, aby zjevil charakter a vůli Pána Ježíše (J 14,20-21; 23-26). Jedním ze způsobů, jak to udělal v minulosti, bylo, že inspiroval Ježíšovy následovníky, aby zaznamenali život svého Mistra a jeho službu. Výsledkem jsou čtyři evangelia: evangelium Matoušovo, Markovo, Lukášovo a Janovo.

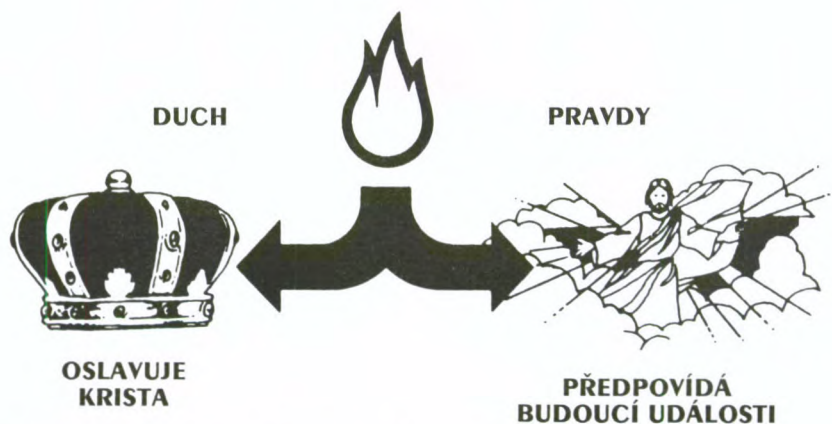
Jak vyučuje Duch svatý? *První věcí je, že oslavuje Krista*. Nevyučuje zcela nové a s ničím nesouvisející pravdy, ale spíše používá věci, které vyučoval Ježíš, vrhá na ně nové světlo a umožňuje těm, kteří naslouchají, pochopit vytouženou pravdu. Jak věřící rostou a duchovně se vyvíjejí, jsou schopni přijmout více zodpovědnosti. Přejíždějí z mléčné diety na tuhou pokrm (1K 3,2 a Žd 5,11-14). Ale i když se mění výživa, základ - Ježíš Kristus - zůstává nezměněn.

Utěšitel nevynechá nic, co je pro tebe důležité vědět o Ježíši Kristu. „On vás naučí všemu,“ slíbil Ježíš (J 14,26). Možná tě zajímá, jestli se stará i o tvou rodinu, zaměstnání, o tvé finanční problémy. Ano, Bůh se stará i o ně! Ježíš nás však učí, abychom poznali, co je nejdůležitější: „Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní (naplnění tvých hmotných, tělesných, společenských a pracovních potřeb) vám bude přidáno“ (Mt 6,33). Duch svatý nás učí, jak máme řídit svůj život v duchovní oblasti, a pak nás podle toho vede v dalších oblastech našeho života. Je to Duch svatý, kdo nám zjevuje hlubiny Boží a pomáhá nám porozumět duchovním věcem (1K 2,10-15). V tom všem je cílem Ducha svatého oslavit Krista. Stanley M. Horton říká: „Duch svatý vždy zjevuje Ježíše takového, jakého jej líčí celá Bible“ (1976, str.121).

Tou druhou věcí je skutečnost, že v tom, co Duch svatý vyučuje, jsou obsaženy i budoucí události. „A oznámí vám, co má přijít,“ řekl Ježíš (J 16,13). Toto zaslíbení se stalo mnohem více zřetelné, když se apoštol Jan v den Páně

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

ocitl v *duchu* a bylo mu dáno zjevení Ježíše Krista (Zj 1,10). Janovi bylo řečeno, že tyto věci se *musí stát brzy*. Zjevení zahrnuje celou řadu událostí od prvního století po Kristu až do času nového nebe a nové země (Zj 21). Ze stejného zdroje inspirace čerpal Pavel, když mluvil o druhém příchodu Pána (1Te 4,13-18), o okolnostech, za kterých se zjeví (1Te 5,1-11), o Božím soudu nad nevěřícími (2Te 1,5-12) a o zjevení se člověka nepravosti (2Te 2,1-12). O přicházejícím dni Hospodinově mluvil pod pomazáním Ducha svatého i Petr (2Pt 3,1-13). Společným prvkem, který můžeme vidět ve všech uvedených událostech, je přicházející zjevení slávy Ježíše Krista.

7 Které téma je osou knihy Zjevení?

- a) Soud nad hříšníky
- b) Sláva Ježíše Krista
- c) Satanova konečná vítězství

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

8 Na základě naší předchozí diskuse vysvětli, co měl Ježíš na mysli, když řekl, že Duch svatý nás naučí všemu? Zakroužkuj písmeno před odpověďmi, které považuješ za správné.

- a) Všechno, co Bůh chce, abychom o něm věděli.
- b) Všechno, co potřebujeme vědět o svém zaměstnání.
- c) Konkrétní události z našeho budoucího života zde na zemi.
- d) Všechno, co Bůh chce, abychom věděli o Ježíši.
- e) Věci Ducha Božího, které nám pomohou oslavit Krista.
- f) Budoucí události, které souvisí s naším duchovním životem v Kristu.
- g) Jak být finančně úspěšný.
- h) Jak usvědčit svět ze hříchu, spravedlnosti a soudu.

Vykladač

Úkol 4. *Popiš úlohu Ducha svatého při psaní Písma svatého.*

Jakmile byla sepsána evangelia, Duch svatý se zaměřil na jejich výklad. Apoštol Pavel byl jedním z těch, kdo byli vyvoleni, aby církví podrobně vysvětlili evangelium. Jeho epístoly církvím tvoří, po evangeliích a knize Skutků, největší část Nového zákona. I další apoštolové a novozákonní věřící byli inspirováni Duchem svatým k tomu, *aby věci Kristovy skrze ně ve známost vešly* (J 16,14). Jak to probíhalo?

2Pt 1,20-21 a 2Tm 3,16 nám odhalují mechanismus biblického zjevení. Tato místa Písma prozrazují, že Duch svatý inspiroval věřící, aby zapsali slovo Boží tak, jak jim bylo dáno. Pisatelé nebyli iniciátory tohoto procesu, ale spíše se schopností, kterou přijali od Ducha svatého, věrně zvěstovali a psali Boží poselství. Ten, kdo studuje Písmo, zjistí, že zatímco poselství je Boží, způsob, jakým bylo zaznamenáno, odráží individuální styl a unikátní slovník daného pisatele, a v některých případech je dokonce zřejmá i pisatelova osobní zkušenost. Pisatelé nebyli mechanickými roboty; byli citliví na Božího Ducha a přesně zaznamenali poselství, které Bůh zamýšlel oznámit, přičemž propůjčovali tomuto procesu své vlastní schopnosti.

I když kánon Písma svatého je ukončen, a vše, co Bůh zamýšlel zjevit, je v Bibli již zapsáno, Duch svatý i nadále koná službu výkladu. Vychází z toho, co je už napsáno a *osvětluje* tyto skutečnosti srdcím a myslím věřících.

Nejllepší způsob, jak porozumět knize, je zeptat se autora, co měl na mysli, když ji psal. Mnozí autoři jsou nám však většinou nedostupní; to ale neplatí

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

o Duchu svatém! Lidé, kteří psali Bibli, již dávno zemřeli. Potěšující však je, že Boží autor je s námi pořád! Pokaždé, když si otevřeš Bibli, je po tvém boku tvůj osobní pomocník, aby ti pomohl porozumět tomu, co je napsáno.

9 Na základě probraných biblických míst rozhodni, který z následujících výroků nejlépe popisuje funkci Ducha svatého při psaní Bible.

- a) Duch svatý způsobil, že lidé psali, co jim zjevoval, používali stejný styl, stejnou slovní zásobu a stejné literární prostředky, aby všechny části Bible byly zcela stejné .
- b) Když Duch Boží působil na svaté muže Boží, upadali to transu. Ve vytržení a takřka bez vědomí psali to, co jim bylo diktováno. V tomto případě Duch svatý nepoužíval pisatelův styl, slovník nebo danou literární formu.
- c) Duch svatý vybízel Boží muže k prorokování. Když je k tomu Duch svatý vedl, věrně zaznamenávali Boží poselství. V procesu zprostředkovávání Boží zvěsti Duch svatý používal slovník, styl i osobní zkušenosti daného pisatele.

Mluví

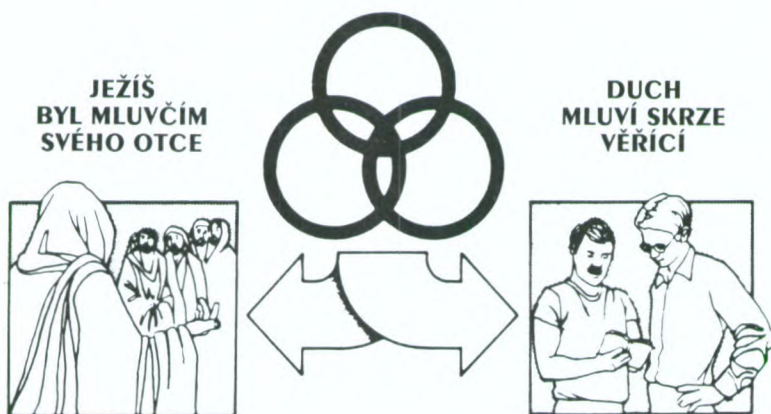
Úkol 5. *Naznač, jakým způsobem souvisí slovo mluvčí se službou Ježíše, Ducha svatého a věřícího?*

Utěšitel bude Božím mluvčím po Ježíšově návratu do nebe k Otci. Mluví je ten, kdo mluví jako zplnomocněnec někoho jiného. Ježíš byl dokonalým svědkem a mluvčím Boha. Dílo, které mu Otec uložil, vykonal. Ježíš také řekl učedníkům, že když přijde Duch pravdy, bude mluvit (J 16,13).

Ježíš, jako mluvčí svého Otce, řekl: „Mé učení není mé, ale toho, kdo mě poslal“ (J 7,16). Stejná věc je řečena o Utěšiteli: „. . .bude mluvit, co uslyší“ (J 16,13).

Rozdíl je v tom, že Ježíš mluvil skrze své fyzické tělo, zatímco Utěšitel bude mluvit skrze věřící. Když mluvíme v jeho zastoupení, jde obvykle o poselství Božího ducha, které jsme obdrželi při studování Písma. On nám tehdy dává světlo a pomazání, takže se stáváme mluvčími Boha. Tak vlastně Bůh může mít v jediném okamžiku své mluvčí na celém světě, protože Pomocník, kterého dal, je všudypřítomný. Může mluvit skrze kohokoliv z nás, pokud mu nasloucháme a dovolíme, aby skrze nás mluvil.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Jsou také chvíle, jak to uvidíme později, kdy Duch svatý mluví přímo skrze dary Ducha. Jsme to my, kdo mluvíme, ale on nám dává slova, která máme mluvit ve chvíli, kdy působí jeho dar. Každý věřící může být mluvčím Boha, ale jedině v případech, kdy mu Duch svatý předává poselství (1K 12,1-10).

10 Přečti si J 14,7 a 26 a odpověz na tyto otázky:

a Který mluvčí nám ukázal, jaký je Bůh?

b Který mluvčí nám ukázal, jaký je Ježíš?

c Co nám bude Duch svatý připomínat, když bude skrze nás mluvit?

.....

d Být mluvčím znamená

.....

RADÍ

Úkol 6. *Definuj různé aspekty poradenské služby Ducha svatého.*

V 1. lekci jsme se dověděli, že řecké slovo *paraklétos* z J 14,16 je v Bibli překládáno několika způsoby - jako *utěšitel*, *pomocník*, anebo *rádce*. Toto slovo doslovně znamená „přivolaný k boku na pomoc“. Když uvažo-

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

jeme o Duchu svatém jako o našem rádcí, míníme tím, že je přítelem, který se projevuje jako přímluvce, vůdce a utěšitel. Všechny tyto stránky osobní služby Ducha svatého člověku jsou v naprostém souladu s doslovným překladem onoho slova. Jak můžeme tuto službu, se všemi jejími stránkami, aplikovat ve svém osobním životě?

Přímluvce

Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle (Ř 8,26-27).

Apoštol Pavel zde mluví o Duchu svatém jako o našem přímluvci (tj. o někom, kdo se modlí anebo naléhavě prosí za někoho jiného). Ve chvílích slabosti nevíme, za co se modlit a jak se modlit. Ve své zmatenosti často nechápeme, co ve skutečnosti potřebujeme, a jak najít správná řešení. Možná, že se chceme líbit Bohu a činit jeho vůli více, než cokoli jiného ve svém životě, ale nevíme, jak uvést do souladu momentální problémy s Božím cílem, který je větší, a kterým je naše duchovní zralost. V takovýchto chvílích nám přichází na pomoc Duch svatý a přimlouvá se za nás lkáním, které nelze vyjádřit slovy. Bůh Otec ví, co je v naší mysli a co je v mysli Ducha svatého. Jelikož mezi Otcem a Duchem svatým je dokonalé spojení, nejsou zde potřebná slova. Protože Duch svatý zná myšlenky a vůli Otce, můžeme mít jistotu, že se přimlouvá podle Boží vůle. Toto vědomí by nám mělo pomoci k víře, že naše modlitby budou vyslyšeny Božím způsobem a v Božím čase.

Prožil jsem již při modlitbě chvíle, kdy břímě bylo tak veliké, že jsem nevěděl, jak je před Bohem vyjádřit. Cítil jsem v sobě přítomnost Ducha svatého, který oznamoval Bohu mou úpěnlivou prosbu, již jsem nebyl schopen vyjádřit slovy. Jak úžasné je poznání, že máme přítele, který přebírá starost o naše prosby, když my sami nevíme, jak se modlit.

Moje přítelkyně, misionářka, za svého pobytu v Africe velice těžce onemocněla a byla převezena do nemocnice na chirurgii, kde jí císařským řezem pomohli přivést na svět syna. Přesně v okamžiku, kdy začala operace, otec její přítelkyně, který byl v té době v Americe, se probudil s naléhavým vědomím, že se musí modlit za Marii. Modlil se celou noc a pak pokračoval v modlitbách celý následující den, bez jídla a bez odpočinku. V modlitbách

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

pokračoval i celou následující noc. Ráno pak vstal z kolen a oznámil: „Bůh odpověděl na mou modlitbu!“ Ještě téhož dne dostala jeho dcera kabelogram od manžela své přítelkyně, ve kterém stálo: „Včera se nám narodil syn. Marie i dítě jsou v pořádku.“ Byl to Duch svatý, náš přímluvce, který vypůsobil u tohoto bohobojného muže potřebu modlit se a přimlouvat za přítelkyni, v té době tisíce kilometrů vzdálenou.

Duch svatý pomáhá našim přímluvám tak, že nám připomíná věci, které máme v Kristu a ujišťuje nás o tom, co pro nás Bůh chce udělat (1K 2,12). Bez jeho pomoci by byly naše modlitby pouze prázdnou formou.

11 V této části, kde byla řeč o přímluvci, jsme viděli, že Duch svatý nám pomáhá v modlitbách dvěma způsoby:

.....
.....

12 Které z následujících příkladů ilustrují přímluvnou službu Ducha svatého? Zakroužkuj písmena před výroky, které sis zvolíš.

- a) „Udělal jsem si seznam všech mých potřeb a předložil jej v modlitbě Bohu.“
- b) „Věděl jsem o tom, že můj bratr je ve veliké duchovní potřebě, ale nevěděl jsem, jak se za něj modlit. Vše, co jsem mohl udělat, bylo, že jsem jej přenechal Duchu svatému, aby se za něj před Bohem přimlouval.“
- c) „Moje rodina neměla co jíst. Když jsme se modlili, někdo zaklepal. Stál tam přítel z naší církve, s plnou taškou jídla. Bůh se postaral o odpověď ještě předtím, než jsme se modlili.“
- d) „Jelikož Bůh ví daleko lépe než já sám, co potřebuji, není tedy vlastně třeba, abych trávil hodně času na modlitbě.“

Vůdce

Jaké zaměstnání si mám zvolit? S kým vstoupit do manželství? Kde bych měl žít? Každý den stojíš před nějakým důležitým rozhodnutím a potřebuješ spolehlivého vůdce. Tvůj úspěch závisí od toho, jakého vůdce následuješ.

Je mnoho hlasů, které nabízejí svou radu a každý z nich prohlašuje, že je tím nejlepším. Je ale pouze jeden jediný přímluvce, kterého lze následovat zcela bez obav. Je to Přímluvce, kterého zaslíbil Ježíš. Když se musíš rozho-

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

dovat mezi pravdou a lží, uvede tě na stezku pravdy, protože je Duchem pravdy. Jeho vedení vždy vede k pravému úspěchu (1J 4,1-6).

„Duchem chodte,“ tj. nechte se vést Duchem svatým (Ga 5,16.18). „Jsmeli živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit“ (Ga 5,25). Abychom s ním dokázali držet krok, musíme být ochotni dovolit mu, aby řídil naše kroky. On pak povede náš život takovým způsobem, abychom žili v souladu s ním a naše touhy aby byly stejné jako jeho (Ř 8,5). Jestliže uznáme jeho svrchované vedení, uvede nás do každé pravdy (J 16,13). Způsobí, abychom měli milost u jiných lidí, jak to učinil u členů první církve. A bezpochyby se o nás postará stejně, jako se staral o ně: hmotným způsobem, v našem povolání, i duchovně (Sk 2,42-47).

Kromě toho, že je naším vůdcem, který nás uvádí do veškeré pravdy a řídí náš každodenní život, Duch svatý odhaluje i závažnost našich špatných skutků - chování, které souvisí s naší starou, hříšnou přirozeností (srov. Ef 4,20-32 a Ř 8,12-14). Člověku, který má přirozenou tendenci být kontrolován starým „já“, nejenže ukáže, kdy sejde ze správné cesty, ale pomůže mu také umrtvovat každé chování, které není v souladu s jeho novým charakterem. Duch svatý nás rovněž může v určité situaci zastavit - pokud se ženeme do něčeho, co není v *daném okamžiku* v souladu s Boží vůlí. Pavel a jeho společníci se nedopustili hříchu, když toužili jít zvěstovat evangelium do Asie - prostě to nebyl Boží čas (Sk 16,6-10). Později byla tato *zábrana* odstraněna a Pavel dostal v této provincii příležitost k úžasné službě (Sk 19,10). Tato úloha Ducha svatého, jakožto našeho vůdce, je velice důležitá pro náš duchovní růst.

13 Přečti si uvedené biblické verše (pravý sloupec) a přiřaď každý z nich k tomu typu vedení, který popisuje (levý sloupec). Zvolená čísla vepiš do vymezeného prostoru.

a Rozhodování	1) Sk 8,29
b Prevence	2) Sk 13,2
c Pomazání	3) Sk 15,28
d Vedení	4) Sk 16,6

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Viděli jsme, že Duch svatý nás vede nejenom k tomu, co bychom *měli* dělat (rozhodování, pomazání a vedení), ale i ohledně toho, co bychom dělat *neměli*, přičemž jde hlavně o záležitosti, ve kterých bychom jej chtěli předstihnout, anebo o jednání, které se neslučuje s naším postavením jakožto Božích dětí (srov. Ř 8,12-16 a J 3,2-3). Musíme mu přenechat vedení a poslouchat jeho hlas.

Utěšitel

Jak jsme již řekli, slovo *paraklétos* se někdy překládá jako *utěšitel*. Duch svatý je naším utěшитelem ve smyslu někoho, kdo „je přivolán k boku na pomoc“. Utěšování Ducha svatého není projevem nějaké Boží lítosti. On zná bolesti a trápení života, a má slitování, ale jeho útěcha je něčím více, než pouhým projevem účasti.

Kromě jiných charakteristických věcí, kterými obdarovává náš život, je Duch svatý i dárce pokoje (Ga 5,22). Jeho pokoj je výsledkem podřízení našeho života jeho vedení (Ř 8,6). Čím více jsme si vědomi jeho vedení ve svém životě, tím více si uvědomujeme i své synovství - skutečnost, že patříme Bohu. Důsledkem toho je pocit nebo vědomí, že někam patříme; vědomí, které v nás Duch svatý znovu a znovu posiluje. Toto poznání by nám mělo poskytnout ohromný pocit bezpečí a pokoje.

Jeho potěšení zahrnuje i *naději*. Nezáleží na tom, jak temná je noc; utěšitel, který dokonale zná budoucnost, ti připomene, že opět přijde ráno, a že Ježíšovo zaslíbení - „... a přijdu k vám“ - se naplní (J 14,28).

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

14 Přiřaď různé aspekty poradenské služby Ducha svatého (pravý sloupec) k jejich definicím (levý sloupec). Zvolená čísla vepiš do vymezeného prostoru.

... a Duch svatý nás vede pomocí kázně, ochrany, pomazání, řízení a tím, že činí rozhodnutí.	1) Přímluvce
... b Duch svatý nám dává pokoj a naději dokonce i za nejnepríznivějších okolností.	2) Vůdce
... c Duch svatý nám pomáhá při modlitbě tím, že nám připomíná naše potřeby a také tím, že se za nás modlí, když nejsme schopni své nejhlubší potřeby vyjádřit.	3) Utěšitel

15 Zažil jsi již pomoc Ducha svatého v některé ze zmíněných oblastí? Jestliže ano, napiš si do svého poznámkového bloku slova *přímluvce*, *vůdce* a *utěšitel*, a vedle každého napiš svou osobní zkušenost, kterou jsi prožil se svým Přítelem a Pomocníkem. Děkuj mu za to, že je stále s tebou a pomáhá ti při uspokojování tvých duchovních i všedních potřeb.

Ukončil jsi nyní 1. část, která má název *Osobní přítel*. Naučil ses, že Duch svatý je *dokonalou* osobou, *Boží* osobou a osobou, která nám *pomáhá*. Chce v tobě přebývat, učit tě a radit ti.

V následující části zjistíš, že Duch svatý je i *mocným* přítelem. Ať ti Bůh žehná při tvém dalším studiu.

osobní test

OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. Vyber si jednu nejlépe se hodící odpověď. Zakroužkuj písmeno před odpovědí, kterou sis zvolil.

1 Které z těchto slov NENÍ překladem řeckého slova *paraklétos*?

- a) Utěšitel
- b) Rádce
- c) Stvořitel
- d) Pomocník

2 Která z uvedených je doslovnou definicí slova *paraklétos*?

- a) Ten, kdo usvědčuje
- b) Ten, kdo je vzýván, aby vykonával soud
- c) Ten, kdo s námi cítí
- d) Ten, kdo je přivolán k boku na pomoc

3 Která z těchto činností NENÍ součástí *usvědčující* služby Ducha svatého?

- a) soud
- b) znovuzrození
- c) spravedlnost
- d) hřích

4 Ve službě Ducha svatého slovo *znovuzrození* znamená:

- a) duchovní narození.
- b) fyzické narození.
- c) smrt a vzkříšení Krista.
- d) snahu polepšit se.

5 Duch svatý přesvědčuje svět o soudu:

- a) věřících.
- b) nevěřících.
- c) Satana.

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

6 Která z následujících činností **NENÍ** dílo Ducha svatého v okamžiku spasení?

- a) Kázní nás.
- b) Zapečetuje nás.
- c) Působí znovuzrození.
- d) Přebývá v nás.

7 Která z uvedených možností **NENÍ** spojena s působením Ducha svatého v okamžiku, kdy nás zapečetuje?

- a) Stáváme se Božím vlastnictvím.
- b) Jsme v bezpečí.
- c) Máme záruku.
- d) Jsme dokonalí.

8 Duch svatý nám připomíná naše potřeby, za které bychom se měli modlit a přednáší je Bohu v nevyslovitelném lkání. Tuto jeho službu nazýváme službou

- a) Učitele.
- b) Utěšitele.
- c) Přímluvce.
- d) Vykladače.

9 Rozhodování, prevence, setkání a nasměrování souvisí s funkcí Ducha svatého jako našeho

- a) Vůdce.
- b) Utěšitele.
- c) Prostředníka.
- d) Usvědčovatele.

KRÁTKÉ ODPOVĚDI. Zodpověz následující otázky co nejstručněji.

10 Které dvě věci bude podle slov Ježíše pro nás Duch svatý dělat ve své vyučující službě?

.....
.....

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

11 Uveď ve správném pořadí mluvčí, skrze které se Boží zjevení dostává k lidem.

Od Boha,,
..... ke světu.

Než přejdeš k lekci 4, vyplň otázkový list v první studijní zprávě a pošli jej svému instruktorovi ICI!

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

odpovědi na studijní otázky

8 Já bych zakroužkoval a), d), e), f) a h). Odpovědi b), c) a g) neobsahují konkrétní věci, kterým by nás učil Duch svatý, i když nám samozřejmě dává moudrost i k tomu, jak postupovat v praktických záležitostech.

1 b) staví Ježíše jako příklad života, který se líbí Bohu (jaký Bůh vyžaduje).

9 c) Vybízí vyvolené muže Boží.

2 c) Jeho vzkříšení z mrtvých

d) Jeho návrat k Otci

10 a) Ježíš

b) Duch svatý

c) Všechno, co učil Ježíš

d) Mluvit v zastoupení někoho jiného

3 a) Pravdivé

b) Nepravdivé

c) Pravdivé

d) Pravdivé

e) Nepravdivé

11 Někdy nám připomíná potřeby, za které se máme modlit. Jindy je zase přednáší přímo Bohu - když je my nedokážeme vyjádřit slovy.

4 (Vlastními slovy.) Přebývá v nás; přichází, aby žil v nás.

12 Odpovědi b) a c) ilustrují přímluvnou službu Ducha svatého.

5 je pečetí nebo zárukou, že se Ježíš vrátí pro ty, kdo mu patří - jak to zaslíbil u Jana 14. Duch svatý je zárukou nebo závdavkem našeho příštího dědictví.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

13 a 3) Sk 15,28

b 4) Sk 16,6

c 2) Sk 13,2

d 1) Sk 8,29

6 Působí znovuzrození, přebývá v nás a zapečetuje nás.

14 a 2) Vůdce

b 3) Utěšitel

c 1) Přímluvce

7 b) Sláva Ježíše Krista

15 tvoje odpověď.

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

Část druhá

**DUCH SVATÝ:
MOCNÝ
PŘÍTEL**

